

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 467/2017
15.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић-Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужене ББ из ... чији је пуномоћник Наташа Стојановић адвокат из ..., ради измене начина одржавања личних односа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 660/16 од 30.11.2016. године, у седници већа одржаној 15.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 660/16 од 30.11.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови - Судска јединица у Инђији П2 317/16 од 04.08.2016. године, ставом првим изреке, измењен је начин одржавања личног контакта малолетног ВВ са оцем АА, уређен пресудом П. 384/08 од 15.12.2008. године донетом од стране Општинског суда у Инђији, и уређен начин одржавања личног контакта малолетног ВВ са оцем АА тако што ће се одвијати сваке суботе у времену од 12 до 16 часова у кући где отац АА живи, с`тим што ће тужилац преузимати и враћати малолетно дете испред стана где мајка живи све под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, тужбени захтев тужиоца АА је у преосталом делу, ван времена контакта који је одређен претходним ставом пресуде, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 660/16 од 30.11.2016. године одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Старој Пазови - Судска јединица у Инђији П2 317/16 од 04.08.2016. године.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложила је да се, у погледу одлуке о главној ствари, о изјављеној ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној. Трошкове поступка по ревизији је тражила.

У конкретном случају ради се о поступку у вези са породичним односима - спору о вршењу родитељског права, уређеног члановима 264-273. Породичног закона којима није искључено право на ревизију, тако да је иста дозвољена у смислу члана 208. наведеног закона. Због тога нема места примени члана 404. став 1. Закона о парничном поступку у вези са чланом 202. Породичног закона, и одлучивању о ревизији тужене као о посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане другостепене пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, начин одржавања личних односа малолетног ВВ, рођеног ... године, са оцем - тужиоцем уређен је правноснажном пресудом Општинског суда у Инђији П. 384/08 од 15.12.2008. године којом је разведен брак странака. Том пресудом је одлучено да ће дете виђати оца два пута месечно у трајању од по једног сата, у просторијама органа старатељства и у присуству мајке - тужене. Правноснажном пресудом Основног суда у Старој Пазови - Судска јединица у Иниђији П2 1189/13 од 04.08.2015. године одбијен је тужбени захтев којим је тужена тражила да се тужилац лиши родитељског права. Односи странака су нарушени, они се и пред дететом међусобно оптужују и воде судске поступке ради поделе заједничке имовине, неплаћања издржавања и сличног. Начин одржавања личних односа детета и оца, одређен означеном правноснажном пресудом, није функционисао и био је праћен сукобима родитеља и у просторијама органа старатељства. Дете показује отпор према оцу и одбија комуникацију са њим, све под утицајем мајке која подстиче такав негативан став детета јер на њега преноси непријатељске ставове према тужиоцу. Мишљење органа старатељства је да тужилац поседује задовољавајуће родитељске капацитете којима може одговорити потребама малолетног детета за време виђања, и да манифестује искрену жељу и мотивисаност да са дететом успостави добар однос, док тужена не подстиче већ опструира њихове контакте.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Право детета да одржава личне односе са родитељем са којим не живи прописано је чланом 61. став 1. Породичног закона. То право, сходно другом и

трећем ставу истог члана, може бити ограничено само судском одлуком када је то у најбољем интересу детета, као и ако постоје разлози да се родитељ са којим дете не живи потпуно или делимично лиши родитељског права, или у случају насиља у породици. Према члану 78. став 3. Породичног закона, одржавање личних односа са дететом је право и дужност родитеља који не врши родитељско право.

У конкретном случају, начин одржавања личних односа детета и тужиоца одређен правноснажном судском одлуком није омогућио успостављање ближих међусобних односа, а то није у најбољем интересу малолетног ВВ, па зато постоје оправдани разлози за измену тако одређеног начина одржавања личних односа. Узрок тога је утицај мајке - тужене, у чијем присуству отац - тужилац може виђати дете у просторијама органа старатељства, која преношењем личног негативног става према тужиоцу онемогућава дете у испољавању личних осећања и успостављању односа са оцем. То је, уз узраст детета и његов досадашњи психофизички развој који искључује потребу присуства мајке, био разлог да орган старатељства у свом мишљењу предложи измену начина одржавања личних односа детета и оца, и то ван просторија органа старатељства - у кући у којој тужилац живи, као и без присуства мајке - тужене.

Нису основани наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено и да се нису стекли услови за измену утврђеног начина одржавања личних односа детета и тужиоца, јер дете испољава отпор према њему и зато није у његовом најбољем интересу да се одржавање личних односа уреди на другачији начин, тим пре што већ има изграђен родитељски однос са ванбрачним партнером тужене којег сматра оцем.

Отпор детета према одржавању личних односа са тужиоцем настао је под утицајем тужене, која не само да не подстиче односе детета са његовим биолошким оцем, већ настоји да их онемогући преношењем на дете свог личног негативног става према тужиоцу и представљањем њеног ванбрачног партнера као оца детета. Такво поступање тужене није у интересу малолетног детета, што је уочио и орган старатељства, јер оно има право да одржава личне односе са својим биолошким оцем. Лични контакти у кратком временском периоду од једног сата, у просторијама органа старатељства и уз присуство тужене под чијим се утицајем дете налази, нису омогућили успостављање блиских односа детета и оца. Зато је измена одређеног начина одржавања личних односа малолетног ВВ и тужиоца неопходна за даљи развој детета и у његовом је најбољем интересу, јер ће му омогућити да у контактима са оцем, без присуства и утицаја других, успостави емотивну везу и искаже своје жеље, потребе, недоумице и незадовољства које, имајући у виду све околности случаја, свакако постоје.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом члана 207. Породичног закона.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о одбијању ревизије чини неоснованим и захтев тужене за накнаду трошкова поступка по том правном леку због чега је, на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић